

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

žalobce: V. Š.

proti

žalované: Vězeňská služba České republiky, Věznice Valdice
sídlem Náměstí Míru 55, 507 11 Valdice

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 7. 2021, č. j. VS-106434-3/ČJ-2021-802232-KŘ,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla stížnost žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 14. 7. 2021, č. j. VS-106434-3/ČJ-2021-802232-KŘ, kterým byl žalobci uložen kázeňský trest v podobě celodenního umístění do uzavřeného oddílu na 3 dny s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“). Žalobce svým jednáním porušil povinnost plnit pokyny a příkazy zaměstnanců žalované a povinnost dodržovat

zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, stanovenou v § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Tuto povinnost měl žalobce porušit tím, že dne 26. 5. 2021 na výzvu odmítl odebrat objednaný nákup, neboť odpověděl „*pro nákup nejdu, přineste mi ho*“.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce považuje uložený kázeňský trest za nezákonný. Své jednání zdůvodnil tím, že k němu došlo v důsledku ohrožení jiným spoluvězněm, které stále pociťuje. Personálu žalované si opakovaně stěžoval, že je šikanován, vyhrožuje mu odsouzený Š., a proto se v jeho blízkosti necítí bezpečně. Žalovaná však na jeho podněty nereagovala a žalobce se tak ocitl v situaci, kdy je pod neustálým psychickým tlakem, neboť mu je odcizována hotovost a vyhrožováno fyzickou likvidací. V kombinaci s dlouhodobě neuspokojivým duševním zdravím nelze považovat za překvapivé, že žalobce odmítl poslechnout příkaz zaměstnance žalované a dopustil se ojedinělého excesu ze svého jinak bezproblémového chování.
3. Uložený trest zcela neodpovídá provinění žalobce z hlediska jeho rozsahu a závažnosti. Žalovaná je oprávněna uložit řadu kázeňských trestů dle § 46 zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Pokud by tedy žalobce přistoupil na argumentaci žalované, že byly dány předpoklady k udělení kázeňského trestu, nelze přisvědčit tomu, že výše trestu byla adekvátní. Trest umístění do uzavřeného oddílu má ze své podstaty sloužit k řešení situací, kdy je třeba oddělení problémových vězňů od zbytku odsouzených. O takovou situaci se bezpochyby nejedná v tomto případě, kdy se žalobce pouze odmítl zúčastnit nákupu potravin.
4. Kázeňské tresty ukládané odsouzeným zasahují do jejich práv nad rámec soudem uloženého trestu a fakticky tento trest prohlubují. Mělo by na ně být proto nahlíženo stejnou optikou a jejich ukládání by se mělo řídit pokud možno stejnými kritérii jako ukládání trestů dle trestního zákoníku, tedy se zřetelem na základní principy a zásady trestního práva. Za minimum uvedeného žalobce považuje posouzení, zda jeho jednání při porušení chráněných zájmů vykazovalo obligatorní znaky objektivní a subjektivní stránky skutkové podstaty činu, který mu je kladen za vinu. Tedy zda čin způsobil svým jednáním a zda toto jednání bylo zaviněné.
5. Smyslem kázeňských trestů má být korekce chování odsouzených, kteří svévolně porušují řád věznice a související zákonné předpisy. Tímto však nemůže být situace, kdy žalobce odmítne z důvodu dlouhodobého psychického stresu a obavy o své zdraví interagovat s osobou, která je za jeho stres a obavy zodpovědná. Není přitom rozhodující, zda byl strach žalobce opodstatněný, či nikoli, ale pouze skutečnost, že tento strach byl důvodem jeho chování a fakticky tak donutil žalobce, aby se choval způsobem, který neměl v úmyslu.
6. Žalobce navrhl, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě rekapitulovala průběh správního řízení a konstatovala, z jakých důkazních prostředků vycházela, či jak se žalobce jako podezřelý vyjádřil k podezření ze spáchání kázeňského přestupku.

8. K namítanému ohrožení ze strany odsouzeného Š. uvedla, že žalobce byl dlouhodobě ubytován na cele č. 107b/D-přízemí, kdežto odsouzený Š. byl ubytován na cele č. 103/D-přízemí. Žalovaná nemá ani poznatky o tvrzeném opakovaném upozorňování personálu na zastrahování a vyhrožování odsouzeným Š. Pohyb vězňů mimo celu probíhá za přítomnosti příslušníků žalované a vše se děje pod dohledem kamerového systému, což platí i pro odběr nákupu. Žalovaná se domnívá, že se ze strany žalobce mohlo jednat o manipulativní jednání, vedené zejména jeho pohodlností (a nikoliv pocitem ohrožení). Snažil se domoci úsluhy ze strany dozorců, aby mu nákup donesli přímo do cely. K tomu byl motivován z malicherné příčiny – aby se vyhnul čekání ve frontě s ostatními nepracujícími odsouzenými, popřípadě aby dosáhl individuálního předvedení, při kterém by zboží obdržel bez čekání a fronty. Tvrzení o odcizované hotovosti nemá souvislost s vedeným kázeňským řízením a je nepodložené, neboť pro odsouzené je zaveden bezhotovostní styk a je jím zakázáno vlastnit hotovostní finanční prostředky.
9. Na žalobce je i s ohledem na jeho zdravotní stav třeba nahlížet v rámci standardního přístupu. Je plně v kompetenci ošetřujícího lékaře vydat doporučení na základě posouzení zdravotního stavu odsouzeného a stanovit určité úlevy, či specializované zacházení. To však není případ žalobce, neboť v jeho případě ošetřující lékař žádná doporučení nevydal.
10. Uložení kázeňského trestu bylo plně v kompetenci kmenového vychovatele žalobce. Žalobce se svým jednáním dopustil zvláště závažného kázeňského přestupku, protože opakovaně výslovně odmítl splnit příkaz dozorce, a to i přes opakované poučení ze strany příslušníků žalované. Tím porušil jednu ze základních povinností dle § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Takové jednání je v hrubém rozporu s účelem výkonu trestu, který je definován v § 1 odst. 2 uvedeného zákona. Žalobce tím projevil nedostatek respektu jak k právnímu řádu, tak i vůči příslušníkům žalované, které výslovně nutil k tomu, aby mu posluhovali.
11. Věznice Valdice je profilována primárně jako věznice se zvýšenou ostrahou. Jsou zde umístěni zejména odsouzení, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody za závažnou trestnou činnost, zpravidla násilného charakteru. Vězeňská subkultura citlivě reaguje na projevy oslabení autority státní moci, která je v podmínkách výkonu trestu reprezentována zejména příslušníky žalované. Bezdůvodné zpochybňování jejich vážnosti a práva na výkon stanovených služebních povinností (odmítnutím splnění jejich příkazu, či vyžadováním „posluh“ a vykonávání dalších činností ve prospěch kverulujících odsouzených) se tak může projevit velmi závažným způsobem. Zejména v průběhu hromadných akcí, kterých se zúčastňuje více odsouzených (tedy i výdej nákupů), je pro personál výrazně ztížena možnost zajištění kázně a pořádku. Ke vzniku nepokojů pak může dojít i z mnohem malichernějších příčin, než je veřejně prezentovaná nekázeň a dehonestace personálu.
12. Uložení jiného (mírnějšího) kázeňského trestu žalobci by neodpovídalo závažnosti jednání, kterého se dopustil. Například snížení kapesného, či uložení pokuty by bylo v rozporu s tvrzením žalobce, že nedisponuje finančními prostředky. Žalobce na konci žaloby sám uvedl, že nemá žádný majetek a nemá žádný příjem. Takový trest by byl zjevně neúčelný. Uložený kázeňský trest je zcela přiměřený závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a okolnostem, za kterých se jej žalobce dopustil. Kázeňský trest byl žalobci navíc uložen při spodní hranici rozsahu vymezeného zákonem. Žalovaná má

za dostatečně prokázané, že žalobce se svého nedovoleného jednání dopustil vědomě, z vlastní vůle, ve snaze domoci se nestandardních úsluh ze strany dozorců.

13. Žalovaná závěrem poukázala na specifičnost rozhodnutí o kázeňských trestech dle zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Domnívá se, že v kázeňském řízení je významný požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek, kázeň a bezpečnost ve věznici v reálném čase. Současně odkázala na usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2018, sp. zn. I. ÚS 1785/08, a rozsudek krajského soudu ze dne 28. 5. 2019, č. j. 30 A 25/2019 – 57, z nichž má plynout, že na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné s běžnými rozhodnutími správního orgánu či soudu.
14. Žalovaná navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

15. Žalobce v replice k vyjádření žalované nad rámec již uvedeného sdělil, že žalované jsou velice dobře známy dopisy adresované například Generálnímu ředitelství Vězeňské služby ČR nebo řediteli žalované, ve kterých je popsána situace týkající se odsouzeného Š., se kterým byl žalobce ubytován na společné cele. Žalobce poukázal na dopisy v německém jazyce od paní M. J., na které žalovaná reaguje nic neříkajícími odpověďmi v českém jazyce. Tyto dopisy dokazují, že žalovaná je skoro rok upozorňována na šikanu, násilí a vydírání žalobce.
16. Také zdravotní stav žalobce v podobě 45% invalidity je příslušným osobám velmi dobře znám, neboť jim předložil posudek o invaliditě České správy sociálního zabezpečení. Sabotování a nečinnost lékaře přitom posuzuje Okresní soud v Jičíně v řízeních vedených pod sp. zn. 30 Nc 3/2020 a sp. zn. 30 Nc 1004/2021. Žalobce se obává zhoršení zdravotního stavu, které skončí třetím infarktem myokardu, a bude žalovanou žalovat také z důvodu nedodržování doporučení kardiologie Fakultní nemocnice Hradec Králové ze dne 20. 8. 2021. Trest odnětí svobody žalobce vnímá jako likvidaci a obává se předčasné smrti, jejíž příčinou bude spojení nelidských podmínek věznice a jeho chatrného zdravotního stavu.
17. Nesouhlasí dále s argumentací žalované pohodlností nechat si donést nákup dozorců. Kvůli odsouzenému Š. žalobce nechodil na společné vycházky a nesledoval televizi pro jeho invokativy. Nepromarnil by přitom možnost alespoň na chvíli opustit celu bez otevíratelných oken, bez denního světla o velikost 3 m², v níž je zavřený 24 hodin denně.
18. Žalobce k replice přiložil vyjádření Veřejného ochránce práv pro ilustraci již jeden rok trvajícího sporu a doplnění jeho námitek. Ke svému následnému podání doručenému soudu dne 13. 12. 2021 žalobce přiložil dopisy v německém jazyce, které mají vyvracet tvrzení žalované, že o žádných nepřípustných skutečnostech nevěděla. Žalobce požádal o jejich přeložení do českého jazyka.

V. Ústní jednání

19. Během jednání konaného dne 1. 6. 2022 žalobce nad rámec podané žaloby uvedl, že problémy, které měl se svým spoluvězněm, se pokouší řešit, nicméně dosud neúspěšně. K příslušníkům žalované se snaží chovat slušně. Dříve mu několikrát vyhověli a přinesli mu nákup. Motivem jeho jednání byl strach a stresová situace, neměl v úmyslu být drzý nebo se povyšovat, neboť je srozuměn s tím, že i někteří dozorců jsou velice slušní a konají svou práci.

20. Soud poté provedl důkaz listinou v podobě vyjádření vedoucího odboru dohledu nad omezováním osobní svobody Veřejného ochránce práv ze dne 26. 5. 2021. Jedná se o reakci na žalobcův dopis, ve kterém žalobce žádal o návštěvu a osobní pohovor ve Věznici Valdice. Stěžoval si, že dosud nebyla vyřízena jeho stížnost týkající se zdravotní péče a že dochází k šikaně a vydírání ostatními odsouzenými. Žalobci se ve vyjádření dostalo odpovědi, že ohledně vydírání a šikany ze strany ostatních odsouzených neuvedl žádné konkrétní informace. Vedoucí odboru dohledu nad omezováním osobní svobody Veřejného ochránce práv jej současně informoval o postupu, který může využít přímo ve věznici na oddělení prevence a stížností. Následně se žalobce může obrátit na Veřejného ochránce práv, pokud stížnost nebude vyřízena k jeho spokojenosti.
21. Soud naopak neprovedl důkaz listinami v německém jazyce, které žalobce přiložil ke svému přípisu doručenému soudu dne 13. 12. 2021. Dle tvrzení žalobce se jedná o dopisy zaslané jeho německými příbuznými různým českým institucím s tím, že jimi žalobce zamýšlel prokázat skutečnost, že žalovaná byla obeznámena se stížnostmi žalobce na šikanu ze strany odsouzeného Š. Soud shledal, že není třeba provést důkaz těmito listinami, neboť skutečnost, kterou jimi žalobce chce prokázat, vyplývá ze správního spisu, ve kterém je zachyceno šetření provedené žalovanou v reakci na žalobcovu stížnost na šikanu ze strany odsouzeného Š. Žalovaná zmiňuje tuto skutečnost také v napadeném rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

22. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované. Žalobu shledal nedůvodnou.
23. Z předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaná uložila žalobci kázeňský trest za jednání spočívající v tom, že dne 26. 5. 2021 v 10:35 hod. odmítl převzít objednaný nákup se slovy „*pro nákup nejdu, přineste mi ho*“, přestože jej příslušník žalované poučil o jeho povinnosti odebrat nákup osobně, a to i v případě, pokud by nákup realizovat nechtěl. Opakovaně jej také upozornil, že je povinen plnit příkazy příslušníků žalované.
24. Žalobce měl tímto jednáním porušit povinnost stanovenou v § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody: „*Odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Dále je povinen dodržovat opatření a pokyny podle zvláštních právních předpisů k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany*“ (podtržení doplněno soudem).
25. Součástí spisu z kázeňského řízení je *úřední záznam pro podání vysvětlení* prap. M. B., který v době jednání žalobce prováděl navádění odsouzených na výdej nákupů. Tento svědek popsal jednání žalobce tak, jak jej soud vymezil v předchozích bodech. S přihlédnutím k tomu, že žalobce ve své žalobě a během jednání sdělil, že své jednání nerozporuje, neboť k němu skutečně došlo, soud považuje tyto okolnosti projednávané

věci za nesporné. Sporné je však zejména to, zda byly dány důvodné obavy žalobce z ohrožení na zdraví jiným odsouzeným. Žalobce i nyní namítá, že z těchto důvodů nebyla naplněna subjektivní stránka kázeňského přestupku, protože se nejednalo o zaviněné jednání.

26. Žalobce ke své situaci sdělil, že si personálu žalované opakovaně stěžoval, že je šikanován, vyhrožuje mu odsouzený Š., a proto se v jeho blízkosti necítí bezpečně. Žalovaná však na jeho podněty nereagovala a žalobce se tak ocitl v situaci, kdy je pod neustálým psychickým tlakem, neboť mu je odcizována hotovost a vyhrožováno fyzickou likvidací. V kombinaci s dlouhodobě neuspokojivým duševním zdravím proto nelze považovat za překvapivé, že odmítl poslechnout příkaz zaměstnance žalované a dopustil se ojedinělého excesu ze svého jinak bezproblémového chování. Pro ilustraci svých tvrzení soudu zaslal vyjádření vedoucího odboru dohledu nad omezováním osobní svobody Veřejného ochránce práv. Dále soudu předložil dopisy v německém jazyce dokládající mimo jiné právě stížnosti na vyhrožování ze strany spoluvězně.
27. Krajský soud na úvod podotýká, že napadené rozhodnutí, kterým žalovaná rozhodla o opravném prostředku v podobě stížnosti dle § 52 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, je nezbytné posuzovat ve spojitosti s prvostupňovým rozhodnutím (rozhodnutím o uložení kázeňského trestu odsouzenému). Obecně totiž platí, že veškeré skutečnosti a závěry uvedené v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není nezbytně nutné opakovat v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu druhého stupně.
28. Dále je třeba uvést, že cílem kázeňských trestů není další potrestání odsouzeného, ale zajištění a vynucení každodenního dodržování vnitřního pořádku ve věznicích ze strany odsouzených (usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2010, sp. zn. II. ÚS 3239/09). Za této situace není dán prostor, aby se při ukládání kázeňských trestů aplikovaly principy a zásady trestního práva v takovém rozsahu, jako je tomu v trestním řízení, jak namítá žalobce. Ústavní soud v citovaném usnesení odkázal rovněž na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, který konstatoval, že „[...] jsou legitimní důvody zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku pro vytvoření zvláštního kázeňského režimu ve věznicích, který umožní dostatečně pružně reagovat na porušení povinností ze strany odsouzených, včetně existence odpovídajících sankcí, jejichž ukládání není v pravomoci obecných soudů“. Ústavní soud se vyjádřil k povaze rozhodnutí o kázeňských trestech rovněž v usnesení ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08, ve kterém uvedl, že na tato rozhodnutí nelze klást nároky srovnatelné s běžnými rozhodnutími správního orgánu nebo soudu a pro kázeňské řízení je významný požadavek na flexibilitu rozhodování a snahu udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase.
29. Právě zmíněné závěry Ústavního soudu opakovaně potvrdil i Nejvyšší správní soud, viz např. rozsudky ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014 – 26, ze dne 13. 7. 2017, č. j. 5 As 217/2015 – 43, nebo nejnověji ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 As 133/2021 – 34. Nutno ovšem dodat, že i při zohlednění specifik kázeňského řízení je povinností správního orgánu náležitě zjistit skutečný stav věci, resp. náležitě odůvodnit přijaté závěry (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018 – 50). Rozhodnutí o kázeňském trestu musí být náležitě odůvodněno, založeno na dostatečně objasněném skutkovém základu a musí obsahovat vypořádání námitek odsouzeného, a to i přes nižší nároky, které lze na tato rozhodnutí klást (srov. rozsudek

Krajského soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 5. 5. 2021, č. j. 59 A 21/2021 – 20).

30. Krajský soud konstatuje, že žalovaná v nyní posuzovaném případě těmto požadavkům dostala. Uvedla zejména, v čem je spatřováno naplnění skutkové podstaty kázeňského přestupku. Základní náležitosti jako popis skutku, porušení zákonem stanovené povinnosti a uložení kázeňského trestu jsou dostatečně určitým způsobem vymezeny ve výroku rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 14. 7. 2021. I přes svou stručnost napadené rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím o uložení kázeňského trestu obsahuje v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu základní důvody, na jejichž základě žalovaná rozhodla, a obsahuje také vypořádání námitek uplatněných žalobcem při projednání kázeňského přestupku. Krajský soud je toho názoru, že žalovaná postupovala způsobem, který je v souladu se smyslem a účelem právní úpravy obsažené v zákoně o výkonu trestu odnětí svobody, a to s ohledem na rychlost a neformálnost rozhodování o kázeňských trestech za účelem účinného zajištění bezpečnosti a pořádku ve věznicích (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 As 133/2021 – 34). Soud tedy odmítá jako nedůvodnou námitku žalobce, že napadené rozhodnutí neobsahuje dostatečné posouzení jeho jednání stran naplnění znaků subjektivní a objektivní stránky skutkové podstaty kázeňského přestupku.
31. Pokud jde o žalobcem tvrzené obavy z odsouzeného Š., žalovaná provedeným šetřením zjistila, že žalobci nehrozí újma ze strany tohoto odsouzeného, neboť mezi nimi nepanují konkrétní spory. Z předloženého správního spisu plyne, že žalovaná na podněty žalobce reagovala. Konkrétně na základě písemného podání ze dne 20. 5. 2021 podal žalobce vysvětlení (úřední záznam ze dne 28. 5. 2021, č. j. VS-95125-1/ČJ-2021-802210-POH). Žalobce při této příležitosti sdělil, že se jeho problémy týkají odsouzeného Š., který na něho začíná mít „divné řeči“. Více však své tvrzení nekonkretizoval. Fyzicky dosud napaden nebyl, z jeho pohledu mělo jít o „psychoteror“. Dále uvedl, že odsouzený Š. je umístěn na jiné cele, nejsou tedy v kontaktu a nebydlí spolu. Na cele, v níž je umístěn nyní, je vše v pořádku.
32. Vysvětlení podal rovněž odsouzený J. Š. (úřední záznam ze dne 4. 6. 2021, č. j. VS-95125-5/ČJ-2021-802210-POH). Ten sdělil, že žádné problémy nemá a konflikty s nikým nevyhledává. Se všemi odsouzenými jedná slušně a snaží se chovat v souladu s řádem výkonu trestu, neboť mu (v době podání vysvětlení) zbývalo 9 měsíců do konce trestu odnětí svobody a nechce mít žádné problémy. K podání vysvětlení žalovaná vyzvala dále odsouzeného F. S., který rovněž sdělil, že s nikým problémy nemá a žádné konflikty nevyhledává. Odsouzený J. U. uvedl, že žalobce na cele vytváří hluk hlasitým pokládáním nádobí na ocelovou skříňku, hlasitým hrabáním a uzavíráním dvířek skříňky, což vadilo odsouzeným na vedlejší cele. Z tohoto důvodu se pohádali. Žalobce si svou hlučnost dle názoru odsouzeného U. ani neuvědomuje, protože má problémy se sluchem a současně u toho poslouchá rádio. Fyzické napadení nezaregistroval (úředním záznam o provedeném pohovoru ze dne 11. 6. 2021, č. j. VS-95125-10/ČJ-2021-802210-POH).
33. Z provedeného důkazu vyjádřením vedoucího odboru dohledu nad omezováním osobní svobody Veřejného ochránce práv nevyplývaly žádné skutečnosti o tvrzené šikaně nebo vyhrožování odsouzeným Š. Žalobce pro tento závěr neměl poskytnout dostatečně konkrétní informace. Je naopak zřejmé, že postup, který byl žalobci v daném vyjádření doporučen, sám žalobce ještě před jeho obdržením využil a obrátil se na oddělení

prevence a stížností žalované. Jak nicméně soud shrnul v předchozích odstavcích, z provedeného šetření nevyplynulo zjištění o ohrožení spoluvězněm.

34. K tvrzení žalobce, že mu žalovaná dříve „vyhověla“ a nákupy mu již byly přinášeny (uvedenému poprvé během soudního jednání), soud konstatuje, že toto tvrzení je v rozporu s žalobní námitkou, podle níž žalovaná na podněty žalobce nijak nereagovala. Proto jej soud považuje za nevěrohodné. V tvrzeních žalobce je nadto možné nalézt vícero rozporů. Žalobce například tvrdil za účelem své žádosti o osvobození od soudních poplatků, že je nemajetný, přičemž ve stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu sdělil, že má měsíční příjem, který mu způsobuje problémy u jiných spoluvězňů. I kdyby však tvrzení žalobce, že někteří dozorcí mu dříve nákup přinášeli, bylo pravdivé, nic by to neměnilo na povinnosti žalobce plnit příkazy příslušníků žalované. Platí přitom závěr z provedeného šetření, že ohrožení žalobce není dáno (respektive nebylo nijak konkrétně doloženo). Jinak řečeno, i kdyby soud připustil, že některý z příslušníků žalované žalobci dříve nákup skutečně donesl (toliko na základě žádosti žalobce), nezakládalo by to samo o sobě důvod k tomu, aby žalobce odmítl splnit svou povinnost na výzvu (jiného) příslušníka žalované.
35. Krajský soud k této námitce shrnuje, že napadené rozhodnutí obsahuje dostatečné vysvětlení toho, z jakých důvodů a na základě jakých podkladů žalovaná učinila závěr o vině žalobce a z jakých důvodů naopak nepřisvědčila tvrzením žalobce o hrozící újmě (ať psychické či fyzické) ze strany jiného odsouzeného. Z obdobných důvodů také krajský soud shledal nedůvodnými obavy žalobce, jimiž ospravedlňoval neuposlechnutí pokynů a příkazů zaměstnanců žalované. Žalobce tak nebyl oprávněn odmítnout splnit pokyn příslušníka žalované s odůvodněním, že v důsledku ignorování jeho stížností žalovanou byl pod neustálým psychickým tlakem z obav o své zdraví a chtěl se vyhnout kontaktu s odsouzeným Š. Krajský soud uzavírá, že žalobce svá tvrzení neprokázal a žalovaná dostala své povinnosti k ochraně práv odsouzených. Za účelem ověření žalobcových obav řádně provedla šetření, ovšem nezjistila, že by jeho obavy byly opodstatněné.
36. Žalobce dále namítl, že uložený trest je nepřiměřený, protože zcela neodpovídá provinění z hlediska jeho rozsahu a závažnosti. Krajský soud se neztotožnil ani s tímto závěrem žalobce. Žalovaná uložila žalobci kázeňský trest v podobě celodenního umístění do uzavřeného oddílu na 3 dny dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Soud považuje uložený kázeňský trest za úměrný závažnosti kázeňského přestupku. Trest byl uložen při spodní hranici sazby kázeňského trestu dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona o výkonu trestu odnětí svobody (umístit odsouzeného do uzavřeného oddílu lze dle uvedeného ustanovení až na 28 dnů). Žalovaná současně řádně zdůvodnila v rámci svého správního uvážení uložení přísnějšího druhu kázeňského trestu poukazem na osobu žalobce a jeho přístup a chování při výkonu trestu odnětí svobody. Shledala, že se žalobce opakovaně dopouští nekázně vůči zaměstnancům žalované tím, že odmítá plnit jejich pokyny a příkazy. Z předešlých domluv a upozornění si nevzal ponaučení, domluvy se v jeho případě mívá výchovným účinkem.
37. Na tomto místě soud odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu přijaté v rozsudku ze dne 31. 3. 2022, č. j. 4 As 303/2021 – 35: „*Nejvyšší správní soud neshledává, že by efektivita a funkčnost výkonu trestu odnětí svobody a uložených kázeňských trestů spočívala v mnohastránkových rozborech projednávaných kázeňských přestupků či rozsáhlých úvahách na téma uložených trestů. Naopak stručné avšak přiléhavé zdůvodnění, které v několika větách shrne podstatu věci, a s tím spojená rychlost projednání přestupku a vydání rozhodnutí o*

kázeňském trestu může být ve výsledku efektivnější a funkčnější ve vztahu k účelu výkonu trestu odnětí svobody, kterým je působit na odsouzené tak, aby snižovali nebezpečí recidivy svého kriminálního chování a vedli po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem, chránit společnost před pachateli trestných činů a zabránit jim v dalším páčání trestné činnosti (§ 1 odst. 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody).“

38. V kontextu takto vymezených nároků, které lze klást na rozhodnutí o kázeňských trestech, krajský soud považuje odůvodnění zvoleného druhu a výše uloženého trestu za dostatečné. Dospěl proto k závěru, že žalovaná při uložení kázeňského trestu postupovala v souladu s § 47 odst. 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, který stanoví, že uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Proti přiměřenosti uloženého trestu žalobce ve své stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu nic nenamítl, a proto nelze žalované vytýkat ani to, že se v napadeném rozhodnutí podrobně nezabývala přiměřeností uloženého trestu a více nerozvedla úvahy obsažené v prvostupňovém rozhodnutí.
39. Není přitom pravda, že se žalobce „pouze odmítl zúčastnit nákupu potravin“. Žalobce odmítl splnit pokyn zaměstnance žalované. Krajský soud je ve shodě s žalovanou toho názoru, že v souvislosti s prostředím věznice se zvýšenou ostrahou se nejedná o pouhý marginální prohřešek, pro který by žalovaná byla povinna uložit některý z trestů, který by žalobce subjektivně pociťoval jako mírnější. Uložený trest soud považuje za souladný s účelem výkonu trestu odnětí svobody, jímž je působit na odsouzené tak, aby snižovali nebezpečí recidivy svého kriminálního chování a vedli po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem (§ 1 odst. 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody). Rovněž tuto žalobní námitku soud shledal nedůvodnou.

VII. Závěr a náklady řízení

40. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
41. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 1. června 2022

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu